

**Afrapportering fra Studenterrådgivningen om udmøntning af
initiativer til udsatte og psykisk sårbare studerende**

Januar 2021

Indledning	1
1. Erfaringer og iagttagelser, der giver anledning til anbefalinger	3
2. Aktiviteter og effekter vedr. initiativ 1	5
2.1 Støttetilbud og materialer målrettet udsatte og psykisk sårbare studerende	5
2.1.1 Peer-to-peer indsats	5
2.1.2 Workshop for undervisere om trivsel, fællesskab og engagement i online/blended undervisning	8
2.2 Øget synliggørelse af støttetilbud hos SRG og relevante NGO'er	11
3. Aktiviteter og effekter vedr. initiativ 2	13
3.1 Udmøntning af initiativet	14
3.2 Resultater og erfaringer	15
4. Oversigt over bilag	17

Indledning

Alle Folketingets partier har den 17. april 2020 indgået aftale om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19 ([se aftaletekst](#)). Studenterrådgivningen (SRG) er tildelt 5 mio. til arbejdet med to af initiativerne i aftalen:

- **Initiativ 1: Øget indsats i Studenterrådgivningen**
"Der afsættes 3 mio. kr. til øget indsats i Studenterrådgivningen. Midlerne skal anvendes til opsøgende aktiviteter samt skabelse af yderligere muligheder for rådgivning af de allermost udsatte og psykisk sårbare grupper af studerende. Derudover skal midlerne sigtes mod indsatser i forbindelse med den gradvise åbning af de videregående uddannelsesinstitutioner, og til øget synliggørelse af Studenterrådgivningens tilbud."
- **Initiativ 2: Opsøgende indsats fra studievejledningen på de videregående uddannelser for udsatte og sårbare studerende**
"Der afsættes 2 mio. kr. til opsøgende indsatser fra studievejledningen på de videregående uddannelser for udsatte og sårbare studerende. Midlerne skal gå til at understøtte trivslen blandt sårbare og udsatte studerende under COVID-19."

Midlerne til initiativ 1 er gået til aktiviteter forankret i SRG, mens midlerne til initiativ 2 er øremærket en indsats i studievejledninger. Her har SRG fungeret som tilskudsgiver og samlet indsatskoordinater. Det følger af aktstykke (jf. bilag 1).

Initiativ fra politisk aftale af 17. april 2020	Aktivitet gennemført af SRG	Er vi lykkedes med det, der var formålet?
Initiativ 1	Peer-to-peer indsatser (se afsnit 2.1.1)	Indsatsen vurderes <i>særdeles tilfredsstillende</i> , fordi den mange steder førte til indsatser, der har skabt konkrete forbedringer i form af fagligt engagement og social tilknytning for udsatte og sårbare studerende under COVID-19. Ud over den umiddelbare effekt, er der også gjort en række erfaringer, der peger frem mod hensigtsmæssige indsatser i genåbningen og videre frem.
Initiativ 1	Workshops til undervisere (se afsnit 2.1.2)	Indsatsen vurderes <i>tilfredsstillende</i> , fordi den både har hjulpet mange undervisere på tværs af Erhvervsakademier, Professionshøjskoler og Universiteter til at tilrettelægge deres onlineundervisning, så den bedre understøtter studiefællesskaber. I tillæg hertil anviser den retning for, hvordan studerendes trivselsproblematikker bør påvirke uddannelsestilrettelæggelsen, og hvordan dette mere systematisk kan lade sig gøre.
Initiativ 1	Øget synliggørelse af støttetilbud hos SRG og relevante NGO'er (se afsnit 2.2)	Vurderet ud fra målsætningen om stor eksponering på sociale medier vurderes indsatsen <i>særdeles tilfredsstillende</i> . Imidlertid var indsatsen baseret på en antagelse om, at øget eksponering ville sænke barriererne for, at studerende ville søge hjælp og derved føre til stigende henvendelser. Dette er i al

		væsentlighed ikke sket og må vurderes som <i>utilfredsstillende</i> .
Initiativ 2	Opsøgende indsats sammen med studievejledninger (se afsnit 3)	Antal samarbejder (med 34 af 42 institutioner) har været <i>særdeles tilfredsstillende</i> . Antal studerende, der er blevet kontaktet, har fået tilbud om hjælp og har taget imod tilbuddene er efter omstændighederne <i>tilfredsstillende</i> .

SRG er forpligtet til at afrapportere på anvendelsen af midlerne. Afreporteringen er struktureret på følgende måde:

1. Erfaringer og iagttagelser, der giver anledning til anbefalinger
2. Aktiviteter og effekter vedr. initiativ 1
3. Aktiviteter og effekter vedr. initiativ 2

Afsnit 2 og 3 beskriver arbejdet med og udbyttet af indsatsen. Afsnit 1 skitserer anbefalinger, som SRG ønsker at videreformidle på baggrund af arbejdet med de to initiativer.

1. Erfaringer og iagttagelser, der giver anledning til anbefalinger

At restriktionerne som følge af Covid-19 påvirker befolkningens – og særligt unges – mentale sundhed negativt, er åbenlyst. Restriktionerne afføder ikke blot nye problemer, men forstærker i den grad også de eksisterende. Ensomhed, bekymringstanker, vanskeligheder med at sætte struktur for sin hverdag eller oplevelsen af at stå uden for fællesskabet var kendte problemer før nedlukningen. Men disse problemer er blevet forstærket med nedlukningen, og der er god grund til at forvente, at de hænger ved, når samfundet genåbnes. Derfor er det vigtigt, at opmærksomheden på de unges trivsel ikke går i glemmebogen med genåbningen. Der er derimod behov for en målrettet, systematisk og langsigtet indsats for at styrke mentalt helbred og trivsel blandt de unge, særligt studerende.

Der er behov for at styrke rammerne om studerendes trivsel på uddannelserne generelt - men også for en målrettet, ekstra indsats rettet mod de studerende, der har det sværest.

Med det afsæt i konkrete erfaringer fra samarbejdet med studerende og institutioner og den særlige indsats for sårbare og udsatte studerende i 2020, har Studenterrådgivningen følgende anbefalinger til indsatsen for at fremme studerendes trivsel under og efter COVID-19 situationen.

Sunde studiefællesskaber bør styrkes

Målrettet indsats i genåbningen: Både i trivsels- og frafaldssammenhæng giver det mening at anskue overgangen fra lockdown til en genåbning af samfundet som netop en 'overgang'. Der er forskningsmæssigt belæg for, at risiko for mistrivsel og frafald er særlig stor i forbindelse med overgange på videregående uddannelser. Eksempelvis fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse, fra bachelor til kandidat, mellem valgmoduler, fra skole til praktik og tilbage igen. Mange institutioner er derfor særligt opmærksomme på at understøtte disse overgange. Tilsvarende er der belæg for, at de studerendes følelse af fagligt engagement og social tilknytning er afgørende for deres trivsel. Det er SRG's anbefaling, at institutionerne og andre aktører – herunder UFM og SRG – forbereder sig på at håndtere overgangen fra lockdown til fuld genåbning og tilrettelægger en velkomst af de studerende, der inviterer dem ind i et sundt studiefællesskab. Mange studiefællesskaber er svækket og for mange studerende, der har påbegyndt deres studier umiddelbart før eller under nedlukningen, er studiefællesskaberne aldrig udfoldet. Det kommer de ikke til af sig selv, og derfor skal de understøttes.

Understøt peer-to-peer-indsatser – etablering og drift: Peer-to-peer-indsatser er tilbud, hvor studerende etablerer og vedligeholder fællesskaber og ideelt set styrker det faglige engagement og den indbyrdes sociale tilknytning på studierne. Det kan eksempelvis være etableringen og/eller vedligeholdelsen af tutorkorps, mentortilbud eller lignende. Det er SRG's erfaring, at peer-to-peer-indsatser styrkes ved, at fx tutorer eller mentorer får viden om de hyppigste og mest elementære psykologiske udfordringer, som studerende bokser med. Peer-to-peer-forløb har et godt og underbygget potentiale for at række ud efter sårbare og udsatte studerende. Samtidig er omkostningerne begrænsede. SRG anbefaler derfor, at der udvikles tilbud, der systematisk understøtter peer-to-peer-initiativer blandt studerende på videregående uddannelser. Både som train-the-trainer-forløb af studievejledere og undervisere og direkte målrettet de studerende.

Klæd underviserne på – med viden om studerendes psykologi, trivselsfremmende tiltag, fællesskaber og engagement: SRG udviklede under nedlukningen et opkvalificeringsforløb, der styrkede underviseres fokus på og færdigheder i at understøtte sunde læringsfællesskaber blandt de studerende. Særligt nyttig vurderede underviserne den øgede, nuancerede viden om psykosociale og emotionelle faktorer, der typisk er i spil blandt de studerende. Mange andre aktører end SRG – og herunder ikke mindst uddannelsesinstitutionerne selv – har i mellemtiden udviklet forløb, der skal understøtte undervisere i at omstille deres fysiske undervisning til online undervisning. SRG er imidlertid ikke bekendt med forløb, der fokuserer på de studerendes psykologi. Det er i tråd med, at SRG endnu ikke er stødt på uddannelsesinstitutioner, der i deres interne opkvalificering af undervisere (eksempelvis

lektorkvalificeringsforløb) systematisk indtænker oplæg eller litteratur, der beskæftiger sig med, hvordan trivsel og sunde studiefællesskaber understøttes blandt de studerende. På den baggrund anbefaler SRG, at der udvikles et undervisningselement, der formidler SRG's specialiserede viden om de særlige psykosociale og emotionelle faktorer, der typisk er i spil for studerende.

Undervisningselementet skal udformes, så det ikke konkurrerer med institutionernes interne opkvalificering, men kan integreres i denne, således at de studerendes psykologi kan inkluderes i de pædagogisk/didaktiske overvejelser, der ligger til grund for uddannelsestilrettelæggelsen – hvad enten det er online eller fysisk. Undervisningselementet kan formidles som tekst, video eller som et oplæg til 'live-deltagelse' fra en af SRG's rådgivere.

Styrk kontakten til dem, der har det sværest

Uagtet forebyggende tiltag, vil der fortsat være studerende, der kæmper med problemer, som både påvirker deres trivsel og læring negativt. Nogle af dem finder ud af selv at række ud og tage imod de tilbud, som både offentlige, private og NGO'er tilbyder. Men mange studerende rækker ikke ud og er således ofte overladt til sig selv med deres problemer. Fra forskningen ved vi, at mange af dem, der ikke rækker ud faktisk ønsker at få hjælp. De ser sig blot ude af stand til at overvinde de barrierer, de oplever for at søge den. På de sociale medier har SRG sammen med parterne i Alliance for et bedre studieliv forsøgt at kommunikere til netop denne gruppe i bestræbelsen på at sænke disse barrierer - desværre med begrænset succes. Det er afgørende ikke at overlade en - formoder vi - stor gruppe studerende til sig selv. Derfor anbefaler SRG, at der iværksættes initiativer, der styrker kontakten til de studerende, der har det sværest, men ikke af sig selv søger hjælp.

Bedre opsporing af udsatte og sårbare: De studerende møder i dag spørgeskemaer, der indeholder trivselsmålinger i flere formater. Alle tjener det gode formål, at de genererer statistik og dermed skaber grundlag for overordnede indsatser rettet mod særlige grupper. SRG anbefaler, at der i tillæg hertil udvikles trivselsmålinger, som giver anledning til at tage personlig kontakt til respondenter, der via deres besvarelser tilkendegiver svær mistrivsel. SRG og studievejlederne har i de sidste otte måneder gjort sig erfaringer med at tage kontakt til studerende, der er identificeret som potentielt sårbare eller udsatte under Covid-19. Erfaringen har været, at de studerende værdsætter at blive kontaktet - også når de ikke vurderer, at de har behov for hjælp eller ikke ønsker den. Tilsvarende ved vi fra internationale erfaringer, at en sådan indsats skaber kontakt til studerende, der ønsker hjælp, men ser sig ude af stand til selv at opsøge den. Konkret anbefaler SRG, at der foretages pilotafprøvninger i samarbejde med UFM og udvalgte uddannelser med henblik på at tilvejebringe et nationalt tilbud om at opspore særligt udsatte og sårbare studerende og kontakte dem med tilbud om hjælp.

Fokus på feedback fra og støtte til frafaldne studerende: Studievejledningerne spiller en vigtig rolle i forhold til at få viden fra og yde hjælp til studerende, som vælger at droppe ud af en uddannelse. Er det forhold på uddannelsen, som ligger til grund? Har den studerende gjort sig overvejelser om, hvad vedkommende skal i stedet, eller er der risiko for, at hun havner i en sårbar og prekær situation? Det er vigtige spørgsmål at få besvaret, når en studerende er ved at droppe ud eller allerede har gjort det. I forbindelse med en opsøgende indsats (initiativ 2) har en række institutioner kunnet konstatere, at deres samtykkeerklæringer kun gjorde det muligt at kontakte studerende, der var indskrevet. Således vurderede de ikke at have hjemmel til at kontakte frafaldne studerende, der jo pr. definition var udskrevet. På de institutioner, der har hjemmel til at kontakte frafaldne studerende kunne vi registrere et massivt vejledningsbehov hos særligt denne gruppe. SRG anbefaler derfor, at UFM – i dialog med institutionerne – sætter fokus på behovet for at få feedback fra og yde støtte til studerende, som dropper ud af en uddannelse. Den konkrete praksis skal fastsættes lokalt på institutionen i overensstemmelse med gældende persondataregler. Hvis kontakten til de frafaldne studerende først sker efter formel udskrivning, kan der være behov for at undersøge om lokale retningslinjer for brug af persondata i tilstrækkelig grad understøtter arbejdet med at kontakte og tilbyde hjælp til frafaldne studerende.

2. Aktiviteter og effekter vedr. initiativ 1

Det følger af den politiske aftale, at midlerne (3 mio. kr.) skal anvendes til;

- støttetilbud og materialer målrettet udsatte og psykisk sårbare studerende
- øget synliggørelse af støttetilbud hos SRG og andre aktører

Inden for hvert af de to ovenstående spor har SRG gennemført en række konkrete aktiviteter. I det følgende er beskrevet arbejdet med aktiviteterne, herunder *baggrunden* for samt *udmøntningen* og *effekterne* af aktiviteterne. Endelig er også sammenfattet *erfaringerne/læringspunkterne* fra aktiviteterne

2.1 Støttetilbud og materialer målrettet udsatte og psykisk sårbare studerende

SRG har etableret følgende aktiviteter og rådgivningstilbud med henblik på at støtte udsatte og psykisk sårbare studerende:

- Direkte og indirekte understøttelse af peer-to-peer indsats
- Workshop for undervisere om trivsel, fællesskab og engagement i online/blended undervisning

2.1.1 Peer-to-peer indsats

Baggrund

SRG vurderer, at Covid-19 bidrager til øget mistrivsel på de videregående uddannelser, idet restriktionerne svækker de studerende tilhørsforhold til studiet, både fagligt og socialt.

Peer-to-peer-indsatser (hvor studerende støtter medstuderende) kan bidrage til styrket faglig og social integration på uddannelser. Indsatserne er især effektfulde, hvis de målrettes nye studerende, idet vi ved fra forskningen, at der er særligt stor risiko for trivselsudfordringer i overgangen fra ungdomsuddannelser til de videregående uddannelser. SRG har derfor arbejdet med at understøtte, kvalificere og sparre omkring forskellige typer af peer-to-peer-indsatser på en lang række uddannelser i hele landet.

Peer-to-peer-indsatser har en særlig kvalitet, fordi studerende kan møde deres medstuderende i øjenhøjde, dele erfaringer, hjælpe hinanden på baggrund af deres egne erfaringer og sammen skabe nuancerede billeder af det at være studerende – ikke mindst i en Corona-tid præget af stor usikkerhed. Peer-to-peer-indsatser tilbyder de studerende et fællesskab og et tilhørsforhold til studiet og har en normaliserende effekt – vigtige ingredienser i en tid, hvor flere studerende har følt sig ensomme, har bekymret sig mere om deres faglige kunnen online og haft vanskeligt ved at strukturere deres studietid på egen hånd derhjemme.

SRG's faglige tilgang til arbejdet med peer-to-peer indsatser er nærmere beskrevet i bilag 4.

Udmøntning

SRG har i juni 2020 holdt online-møde med studenterpolitiske organisationer (DSF, SLS, SDS) for at få input ift. erfaringer med at få rakt ud til udsatte studerende. På baggrund af mødet udarbejdede SRG et dialogpapir med foreslåede tilgange, opmærksomhedspunkter og konkrete forslag til peer-to-peer-indsatser, der blev sendt tilbage til repræsentanterne fra mødet. SRG fik det herefter tilbage med kommentarer, og vi tog på den baggrund skriftlig kontakt til alle typer af videregående uddannelser i hele landet.

I perioden juni til december 2020 (dog primært juni og august) afholdt SRG 42 møder med repræsentanter (studerende fra frivillige initiativer, studievejledere, trivselsmedarbejdere og/eller uddannelsesledere) fra en lange række af uddannelser, der meldte tilbage. Ud fra forhold på og

information om det pågældende uddannelsessted som SRG opsøgte før og spurgte ind til under møderne har vi givet sparring på, hvordan studerende i et peer-to-peer-perspektiv kan understøtte sårbare og udsatte studerende. De forskellige peers på uddannelserne er eksempelvis tutorer, mentorer eller frivillige i studiecaféer.

SRG har gennemført yderligere aktiviteter, der understøtter peer-to-peer-indsatser på seks uddannelsesinstitutioner¹. Konkret har SRG udviklet og afholdt:

- Opkvalificerende mentorkurser og workshops for tutorer og mentorer, der har bestået af vidensoplæg, øvelser og casearbejde. Fokus har været på at give indsigt i faktorer, der påvirker studietrivsel samt i psykologiske reaktioner på mistrivsel, og hvordan de kan spotte det hos deres medstuderende. Derudover fokus på kommunikation i en Corona-tid og den svære samtale samt at arbejde med peerrollen, betydning som rollemodeller og afgrænsning af ansvar samt rammesætning, også med udgangspunkt i de særlige forhold, Corona-situationen har medført (f.eks. hvordan mødes man med sine mentees, når campus er lukket – og hvordan understøtter man, at de studerende kan holde kontakten uden fysisk undervisning). De konkrete temaer har varieret alt efter den konkrete peer-to-peer-ordning (f.eks. har en mentorgruppe med særligt ansvar for nye SPS-studerende ønsket fokus på, hvordan man kan understøtte studerende med psykiske og kognitive vanskeligheder under delvis nedlukning, mens en anden mentorgruppe havde særligt behov for at få sparring og supervision på at starte helt ny mentorgruppe op i en Corona-tid).
- Video rettet mod tutorer ift. nystartede studerende i september 2020 og februar 2021 i en Corona-tid. Der er tale om en kort video produceret af Studenterrådgivningen på baggrund af ønske fra studerende i peer-to-peer-ordninger. Videoen er lavet mhp. at skærpe tutorers opmærksomhed på deres rolle og på tutorindsatsens væsentlighed og muligheder for at integrere de nye studerende bedst muligt fagligt og socialt. Videoen er sendt ud til en lang række af uddannelser, vi har afholdt sparringsmøder med (bl.a RUC, DTU, KADK, DMJX, Den Danske Filmskole, Designskolen i Kolding, UC Syd, Syddansk Musikkonservatorium).

SRG har i alt holdt 12 mentorkurser og workshops, hvor der typisk har deltaget 8-16 studerende. Det er dog væsentligt at understrege, at tiltagene rækker langt ud over disse studerende, da de studerende i de fleste tilfælde var ansvarlige for at tage imod og støtte en hel årgang af nye studerende. Dette betyder, at de 12 tutorgrupper og mentorgrupper har været i kontakt med mellem 60-125 nye studerende. Mange af *peer-to-peer*-tiltagene strakte sig desuden ud over hele efterårssemesteret 2020, hvilket har bidraget til, at der har været løbende kontakt til gavn for en tryk relationsopbygning.

Trods en afgrænset tidsramme på typisk tre timer har tilbagemeldingerne fra mange af de deltagende studerende været, at de har følt sig klædt bedre på til opgaven som tutor eller mentor, og fået viden, der har givet dem nye perspektiver. Flere har eksempelvis givet udtryk for et ændret syn på og bedre forståelse af medstuderende, de tidligere har opfattet som uengagerede – og som de derfor vil være opmærksomme på at inddrage i højere grad: "Kurset gravede så dybt, at det ikke kun handlede om at være mentor men også i høj grad om hvordan studerende generelt oplever deres studieliv og hvilke samfundsmæssige, psykosociale og emotionelle faktorer, der ligger bag. Super fed debat vi fik under kurset." Sparringen mellem de studerende på mentorkurserne er også blevet fremhævet igen og igen, og mange har fortalt om fællesskabsfølelse, at blive inspireret af hinanden og reflektere sammen, hvilket også har udmøntet sig i konkrete idéer at gå videre med: "[...] kurset er trods alt kun 3 timer

---

¹ Danmarks Medie- og Journalisthøjskole (Studievejledere + studiechef), SUND KU (studievejledere), Erhvervsakademi Aarhus (studentermehjælpere), UC Syd (tutorgruppen på socialrådgiveruddannelsen), Roskilde Universitet (mentorgrupper fra Reality Bites) samt på VIA University College (mentorgruppe ergoterapeutuddannelsen i Aarhus + opfølgende supervision af samme gruppe, mentorgruppe bygningskonstruktøruddannelsen i Holstebro, tutorgruppe sygeplejerskeuddannelse, tutorgruppe sygeplejerskeuddannelsen i Viborg, uddannelsesguider pædagoguddannelse)

langt. Men de 3 timer har dog virkelig givet mig super meget inspiration og nogle få gode værktøjer til at påtage mig rollen som mentor.”

Med de positive erfaringer og tilbagemeldinger kunne vi have ønsket at afholde langt flere workshops – også fordi sparringsmøderne indikerede, at der var interesse fra og udfordringer på mange af de uddannelser, vi var i dialog med. Vores tilbud har talt ind i en stor og meget forskelligartet organisatorisk kompleksitet i kontakten til de videregående uddannelser. Vi kan ikke kun gå ind via de studerendes egne organisationer, da det studenterpolitiske engagement mange steder ikke er tilstrækkeligt stærkt til at kunne bære dagsordenen ind på uddannelserne. Vi kan heller ikke kun satse på at gå ind via studievejledningerne, der er meget forskelligt organiseret og mange steder heller ikke har adgangen til de studerende, der i et *peer-to-peer*-perspektiv skulle bære dagsordenen videre. Det samme gælder ift. undervisere og ledelse. Derfor har vores strategi for formidling af tilbuddet været at udbrede kendskabet til det efter bedste evne og så samarbejde med dem, der har meldt sig. Dermed er der en vis grad af tilfældighed i, hvem der har taget imod tilbuddet.

Ovenstående tiltag direkte til de studerende, der agerer *peers* over for deres medstuderende har repræsenteret størstedelen af vores indsatser. Vi har dog også efter interesse fra studievejledere udviklet:

- Workshops for studievejledere til understøttelse af *peer-to-peer*-indsatser: I tillæg til ovenstående, direkte understøttelse af *peer-to-peer*-aktiviteter har SRG undervist studievejledere i hvordan de kan understøtte *peer-to-peer*-initiativer blandt studerende. Via en kombination af vidensoplæg og fælles sparring ift. nuværende og ikke mindst fremtidige *peer-to-peer*-initiativer. Det primære fokus har været på udvikling af nye *peer-to-peer*-indsatser på baggrund af studievejledernes store kendskab til de studerende på de forskellige uddannelser og de udfordringer og behov, de ser hos de studerende. Vi har arbejdet med at klæde studievejledere endnu bedre på til selv at kunne klæde de frivillige studerende på. Vi har arbejdet med faktorer, der påvirker studietrivsel og psykologiske reaktioner på mistrivsel samt set på væsentlige strukturelle ingredienser, der er med til at skabe bæredygtige *peer-to-peer*-ordninger. Derudover fokus på studievejledernes rolle ift. de frivillige studerende samt de studerendes rolle og kontaktskabelse.

Tilbagemeldingerne fra studievejlederne har været, at indholdet og sparringerne til workshops har været yderst konstruktive, og studievejlederne har undervejs nået at forholde sig mere konkret til aktuelle skridt ift. eksisterende *peer-to-peer*-ordninger samt større fremadrettede skridt mhp. at udbygge og videreudvikle disse ordninger. Da der her er tale om ansatte på uddannelsesstedet, har der været kortere vej fra workshop til beslutningskompetence og således også god mulighed for længerevarende og strategiske overvejelser. De fleste *peer-to-peer*-tiltag, der er arbejdet med til disse workshops har været indsatser i støbeskeen med fokus på, hvordan der kan skabes det bedst mulige grundlag for at gøre dem bæredygtige (uddybes under erfaringer/læringspunkter). Derfor er tiltagene endnu ikke konkretiseret tilstrækkeligt til at angive præcis, hvor mange og hvilke studerende, der vil få glæde af disse. Fokus var dog på brede og længerevarende tiltag, og vi havde studievejledere fra forskellige uddannelser både fra Aarhus og København med til workshop samt studiechef, der var optaget af at bringe processen videre.

Effekt

SRG vurderer, at tilbud om understøttelse af *peer-to-peer*-indsatser har god effekt, idet de kan være med til at styrke sårbare studerendes faglige engagement og sociale tilknytning til studiet. Samtidig bemærkes det, at efterspørgslen fra de studerende er stor, og at omkostningerne ved de understøttende tilbud er begrænsede. Understøttende tilbud kan både være *train-the-trainer*-forløb af studievejledere og undervisere og tilbud direkte målrettet de studerende.

Erfaringer/læringspunkter

Udefra set mangler en infrastruktur til systematisk at få studerende, der ønsker at indgå i peer-to-peer-indsatser i tale. Der er store variationer i organiseringen af de enkelte institutioner imellem og heller ikke via de relevante studenterorganiseringer har det været muligt systematisk at få kontakt. Der har således været et element af vilkårlighed i forhold til, om det er lykkedes SRG at få kontakt til studerende i målgruppen.

Når kontakten blev etableret var der til gengæld overbevisende erfaringerne med at understøtte de studerende i at række ud efter deres medstuderende. Det bidrog især til nye forståelser og peer-to-peer-indsatser, når de studerende reflekterede sammen på baggrund af SRG's viden om, hvilke psykosociale og emotionelle faktorer, der typisk ligger bag studietrivsel.

SRG's erfaringer tyder på, at det er lettest at få adgang til studerende, der ønsker at indgå i peer-to-peer-indsatser, på uddannelser, hvor der i forvejen eksisterer en administrativ understøttelse af peer-to-peer-netværk (eksempelvis tutorkorps). Det er samtidig SRG's erfaring, at det er på disse uddannelser, at det har været lettest at omsætte dialogen til konkrete handlinger, hvor studerende har rakt ud efter målgruppen af sårbare og udsatte studerende under COVID-19.

Peer-to-peer-ordninger findes i mange former – og trods deres gode potentiale, kan de også kuldsejle. Hvis formål og rammer er for uklare, både for de studerende, der skal støtte andre studerende, men også for de studerende der kunne have gavn af sparringen. Dette kan betyde, at der opstår for mange misforståelser og frustrationer, eller studerende, der brænder sammen og må stoppe igen, hvis de f.eks. kommer til at overarbejde, fordi det er uklart, hvor meget, hvordan og hvornår de skal være tilgængelige.

De peer-to-peer-ordninger, der virkede mest velfungerende, var ordninger, hvor studerende automatisk var en del af dem, dvs. det skulle være et aktivt fravalg fra de studerendes side, hvis de ikke ville være en del af det. Dette er også en god forsikring for de studerende, der bliver for pressede undervejs og mister overblik og overskud til selv at opsøge kontakt og støtte.

På mange uddannelser er rekruttering af studerende, der vil løfte peer-ansvaret desuden en stor udfordring, mens det på andre uddannelser går lettere, f.eks. på uddannelser, hvor de studerende kan se en sammenhæng mellem at de erfaringer, de kan gøre sig som eksempelvis mentor og det arbejdsliv, de skal ud til. Derfor kan det være vigtigt at lægge vægt på det fællesskab, man bliver en del af som tutor, mentor mv., som i sig selv kan være givende, både ift. faglig udvikling og social integration. Derudover giver opkvalificering i form af f.eks. en mentoruddannelse inden start også bedre forudsætninger for at kunne fungere bedst muligt i en peer-to-peer-ordning, og flere steder får mentorerne et mentorbevis eller får det skrevet på deres karakterblad.

Det er desuden essentielt med opfølgning, så der kan tages hånd om de udfordringer, der viser sig undervejs og muligheden for sparring internt i gruppen, vil desuden også binde de studerende tættere sammen og gøre det lettere for dem at række ud efter hinanden ved behov. Vi havde en opfølgende online-gruppesupervision med mentorgruppen fra ergoterapeutuddannelsen på VIA, som var meget konstruktiv, idet vi fik håndteret nogle væsentlige udfordringer, så de studerende kunne arbejde videre under bedre forudsætninger – og de gav desuden selv udtryk for stor tilfredshed hermed.

2.1.2 Workshop for undervisere om trivsel, fællesskab og engagement i online/blended undervisning Baggrund

Den primære konsekvens af Covid-19 på de videregående uddannelser er, at undervisning og eksaminer i langt de fleste tilfælde er omlagt til at foregå digitalt. For de mange undervisere ved

videregående uddannelser, der ikke før corona havde oparbejdet rutiner med online-undervisning, var det en udfordring at få undervisningen til at fungere – herunder ikke mindst understøtte fællesskaber, engagement og trivsel blandt de deltagende studerende. På den baggrund har SRG udviklet en 4-timers workshop for undervisere på videregående uddannelser med det formål at styrke trivsel, engagement og fællesskab i online undervisning ved at imødekomme og tage ved lære af de udfordringer, som overgangen til online undervisning ofte medfører. I workshoppen peger vi på de mest centrale psykologiske problematikker i forbindelse med overgangen til online undervisning, herunder ensomhed og usikkerhed blandt de studerende samt et dårligere fagligt udbytte af undervisningen.

I workshoppen trækkes der på SRG's indsigt i de bagvedliggende psykologiske mekanismer, som vi har set blive forstærket ved overgangen til online/blended undervisning. Det drejer sig om studerendes anvendelse af ubevidste angststrategier til at håndtere den usikkerhed og ensomhed, som den øgede individualisering, der ofte karakteriserer online/blended undervisning, medfører. Ensomheden og usikkerheden i samspil med individualiseret online/blended undervisningen fremmer på denne ene side sikkerhedsadfærd og på den anden side undgåelsesadfærd, som begge er u hensigtsmæssige studiestrategier, der blandt andet kan føre til stress, depression, angst, dårligere fagligt udbytte og frafald. Sikkerhedsadfærden kommer ofte til udtryk som en form for overkompensering. Studerende, der overkompenserer, forsøger konstant at være i kontrol, eksempelvis ved at overarbejde eller søge forsikringer hos medstuderende og undervisere i en overdreven grad.

Undgåelsesadfærden ses typisk gennem udeblivelse fra undervisning, studiegruppemøder, vejledning eller eksamen, eller ved at de studerende trækker sig fagligt og socialt i undervisningsaktiviteterne. Mange studerende tror, at de står alene med deres udfordringer og fortolker det som et personligt problem og dermed som beviser på, at de ikke passer ind i uddannelsen. Udefra forstås disse adfærdsmønstre ofte som manglende engagement, dovenskab eller som en instrumentel tilgang til uddannelsen. SRG's perspektiv på de studerendes trivselsproblematikker giver undviserne en dybere forståelse for de studerendes psykologi, som er af central betydning for at kunne håndtere trivselsproblematikker pædagogisk og didaktisk igennem undervisningen

For at supplere SRG's specialviden om psykologien bag studielivsudfordringer med en tilsvarende specialviden om pædagogisk og didaktik i online/blended undervisning indgik SRG samarbejde med Ph.d. i uddannelsesfilosofi og underviser i digitale medier og internetkommunikation, Janus Holst Aaen.

Fællesskabsorienteret undervisning er i fokus, da SRG ser en stærk sammenhæng mellem individualiseringen forbundet til online/blended undervisning og ensomhed, usikkerhed samt dårligere fagligt udbytte af uddannelsen. Vi argumenterer for en fællesskabsorienteret undervisning som et modstykke til denne individualisering og har til workshoppen udviklet 6 principper for, hvordan man som underviser kan fremme fællesskabet i 1) den synkrone undervisning, 2) relationen til og mellem de studerende og 3) studieaktiviteter mellem undervisningsgange:

- Fra monolog til dialog
- Omverdens- og problemorienteret undervisning
- Ligeværdige relationer
- Åbenhed
- Formalisering af det uformelle
- En fællesskabsunderstøttende medieøkologi

Under workshoppen veksles der mellem faglige ekspertoplæg og samarbejde mellem undviserne, og der sker en bevægelse fra generel viden om online undervisnings indflydelse på de studerendes

trivselsproblematikker til konkrete planer for, hvordan de enkelte undervisere individuelt og i fællesskab kan intervenere i egen praksis på et realistisk og afstemt niveau.

Udmøntning

Workshoppen er i løbet af efteråret 2020 blevet afholdt i alt 14 gange for uddannelser på erhvervsakademier, professionshøjskoler og universiteter². Op til 25 undervisere har deltaget på hver workshop. Deltagerne underviste på årgangsniveau med op mod 200 studerende eller på holdniveau med 20-30 studerende. Mange af de deltagende undervisere havde i øvrigt vejledningsfunktioner og forskellige ansvarsområder, der varetager studietrivsel.

SRG har modtaget overvejende positive evalueringer fra workshopdeltagerne på tværs af uddannelserne. De studerendes trivselsproblematikker og undervisernes udfordringer med og muligheder for at imødekomme disse varierer. På tværs af uddannelserne blev det i evalueringen fremhævet, at de havde opnået en bedre og mere nuanceret forståelse af deres studerende. Studenterrådgivningen har med sin viden fra samtaler med studerende, forskning og samarbejde med uddannelserne kunnet bidrage med nye forståelser af de studerendes perspektiv samt pædagogiske og didaktiske redskaber til at håndtere disse problematikker på tværs af forskellige uddannelsesinstitutioner.

Vores erfaringer fra workshopafholdelsen viste et generelt billede af, at underviserne gennem en fornyet forståelse af de studerende og med inspiration i principperne for fællesskabsorienteret undervisning blev klædt på til at intervenere i forhold til:

- Kontakt til og mellem de studerende
- Aktive og engagerede studerende
- Genskabelse af de uformelle rum
- Forebyggelse af studerendes mistrivsel i form af ensomhed, usikkerhed og svækket tilhørsforhold til studiet
- De studerendes læringsudbytte

SRG har evalueret de afholdte workshops. Bilag 5 indeholder uddrag af evalueringer fra erhvervsakademier, professionshøjskoler og universitetsuddannelser.

Effekt

SRG vurderer, at workshoppen har haft god effekt ved at styrke underviseres fokus på og færdigheder i at understøtte sunde læringsfællesskaber blandt de studerende i forbindelse med undervisningen. Det er især vurderet nyttigt at få nuanceret viden om psykosociale og emotionelle faktorer, der typisk er i spil blandt de studerende er vurderet som nyttig.

Erfaringer/læringspunkter

Mange andre aktører end SRG – og herunder ikke mindst uddannelsesinstitutionerne selv – har udviklet forløb, der skal understøtte undervisere i at omstille deres fysiske undervisning til online. De mange tilbud har gjort det vanskeligt at skelne tilbuddene fra hinanden og det kan ikke anbefales at fortsætte udviklingen af et særligt, selvstændigt SRG-tilbud. Imidlertid anbefaler SRG at der udvikles et undervisningselement, der formidler SRGs specialiserede viden om de særlige psykosociale og emotionelle faktorer der typisk er i spil for studerende. Elementet, der kan formidles som tekst, video eller som et oplæg til 'live-deltagelse' fra en af SRGs rådgivere, skal udformes så det kan integreres i andre aktørers tilbud således at de studerendes psykologi kan inkluderes i de pædagogisk/didaktiske overvejelser, der ligger til grund for uddannelsesrettelæggelsen – hvad enten det er online eller fysisk.

---

² Det drejer sig om følgende uddannelser: KEA, AAU, KP, VIA, Erhvervsakademi Dania, UC Syd, KADK

Mere overordnet skal det tilføjes at SRG endnu ikke er stødt på uddannelsesinstitutioner, der i deres lektorkvalificeringsforløb systematisk indtænker oplæg eller litteratur, der beskæftiger sig med hvordan trivsel og sunde studiefællesskaber understøttes blandt de studerende. Dette kan måske forklares med at en positive sammenhæng mellem trivsel og læring først de senere år er godtgjort. Men generelt kan SRG anbefale at institutionerne motiveres til at inkludere relevant litteratur eller oplæg herom i deres interne kursusforløb for undervisere.

2.2 Øget synliggørelse af støttetilbud hos SRG og relevante NGO'er

Det følger af den politiske aftale, at SRG, som led i initiativ 1, skal synliggøre støttetilbud, som kan medvirke til at forbedre trivsel hos udsatte og psykisk sårbare studerende.

For at få overblik over og synliggøre relevante støttetilbud har SRG indgået et samarbejde med udvalgte NGO'er. Samarbejdet består i, at etablere og formidle en let tilgængelig oversigt over de mest relevante tilbud til sårbare og udsatte studerende. Samarbejdet er formaliseret under overskriften "Alliance for et bedre studieliv".

2.2.1 Alliance for et bedre studieliv

Baggrund

Der findes mange gode støttetilbud til udsatte og psykisk sårbare studerende. Støttetilbuddene bliver udbudt af forskellige aktører, og det kan derfor være vanskeligt for studerende i sårbare positioner at få kendskab til og overblik over alle tilbud, herunder finde det tilbud, som matcher den studerendes behov.

Derfor er formålet med Alliance for et bedre studieliv at etablere og formidle en let tilgængelig oversigt over de mest relevante tilbud til sårbare og udsatte studerende. Målsætningen er at nå ud til så godt som alle studerende, der mistrives i en grad, at det påvirker deres livskvalitet og læring, med tilbud, der fremstår både attraktive og tilgængelige

Udmøntning

Arbejdet med at udmønte Alliancen for et bedre studieliv har bestået af to trin:

1. Udvælgelse af relevante NGO'er
2. Formidling af støttetilbud målrettet udsatte og psykisk sårbare studerende

Ad 1)

SRG har haft fokus på at samarbejde med NGO'er, som råder over tilbud, der både adresserer udbredte studielivsproblemer under Covid-19 (jf. bilag 2) og samtidig har høj faglig kvalitet og tilgængelighed.

Udvælgelseskriterier

Følgende studielivsproblematikker skal adresseres	Følgende krav til faglighed og tilgængelighed skal være indfriet:
<ul style="list-style-type: none"> - Øget bekymringstendens - Mangel på struktur og hensigtsmæssige rutiner i en ny hverdag - Ensomhed 	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitetssikrede (aktuelt via Akkreditering af tilbuddene af Rådgivning Danmark) - Permanente og landsdækkende tilbud - Gratis for de studerende - Adressere målgruppen (målrettet unge inden for normalområdet)

På baggrund af ovenstående udvælgelseskriterier blev følgende NGO'er udvalgt som samarbejdspartnere til SRG i Alliancen for et bedre studieliv:

- headspace
- Frivilligcenter SR-Bistand
- Ventilen

Ad 2)

Alliance for bedre studieliv har indgået samarbejde med kommunikationsfirmaet MUST om at formidle relevante støttetilbud til udsatte og psykisk sårbare studerende. Formidlingsindsatsen har haft til formål at nedbryde de typiske barrierer for at søge hjælp til psykiske problemer. Forskningen peger på hhv. psykologiske barrierer (fx frygt for stigmatisering) og strukturelle barrierer (fx usikkerhed om pris og tilgængelighed).

De relevante støttetilbud er formidlet via en todelt kommunikationskampagne, som har skullet nedbryde psykologiske og strukturelle barrierer. Kampagnens to faser er gennemført i perioden fra juni til december 2020. Fase 1 består af videoer, som er delt på de sociale medier hos de respektive alliancedeltagere og uddannelsesinstitutioner. Fase 2 består af videoer og annoncer delt på sociale medier og relevante hjemmesider samt en fælles hjemmeside for alliancen (bedrestudieliv.nu). Indholdet af de to kampagnefaser er nærmere beskrevet i bilag 3.

Effekter

Formålet med Alliance for et bedre studieliv har været at skabe øget synlighed omkring støttetilbud hos SRG, Headspace, Ventilen og SR-Bistand, så udsatte og psykisk sårbare studerende kender til og kan søge hjælp.

Data viser, at Alliance for bedre et studieliv er lykkedes med at skabe øget synlighed om relevante støttetilbud, men SRG konstaterer samtidig, at den øgede synlighed ikke har afstedkommet en øget efterspørgsel efter støtte, jf. tabellen herunder.

Effekt på synlighed	Effekt på efterspørgsel
SRG bemærker: <ul style="list-style-type: none"> - Ifølge kommunikationsfirmaet MUST er det lykkedes i tilfredsstillende grad at synliggøre de relevante støttetilbud for målgruppen. MUST henviser blandt andet til, at alliancens videoer og annoncer er blevet eksponeret 5 mio. gange på sociale medier og udvalgte hjemmesider.³ - 12.000 brugere har besøgt alliancens hjemmeside	SRG bemærker: <ul style="list-style-type: none"> - SRG har i perioden fra juni til december 2020 oplevet et mindre fald i antallet af henvendelser sammenlignet med den tilsvarende periode i 2019 - SR-Bistand har tilsvarende oplevet et mindre fald i henvendelser sammenlignet med 2019, mens Ventilen har oplevet stort set uændrede henvendelsesmønstre. - Headspace rapporterer, at de har oplevet en betydelig stigning – dog især fra unge i målgruppen 18-22, som for en stor dels vedkommende må formodes ikke at være studerende ved videregående

³ Én eksponering svarer til, at en video/annonce dukker op hos en bruger på sociale medier eller en hjemmeside (personen har ikke nødvendigvis set indholdet). En bruger kan godt have flere eksponeringer.

	<p>uddannelse og således uden for initiativets målgruppe</p> <p>Det skal bemærkes, at udviklingen i efterspørgslen ikke alene kan tilskrives kampagnen. Sammenligninger mellem 2019 og 2020 skal tage forbehold for de ændrede vilkår som følge af Covid-19.</p>
--	--

De to kampagner er blevet set af et meget stort antal studerende (og øvrige uddannelsesaktører), og vurderet på antal visninger har kampagnerne været en succes.

Det er muligt, at de normaliserende budskaber, der er formidlet via kampagnen og som efter SRG's kliniske erfaringer ofte bidrager til en væsentlig bedring af studerendes mistrivsel, er blevet taget ned efter hensigten af mange af de studerende og dermed har haft en positiv effekt. Selv om dette bestemt er en mulighed, er en sådan effekt ikke undersøgt og kan derfor kun formodes.

En bagvedliggende antagelse var at en øget eksponering på social medier ville føre til et øget antal studerende, der henvendte sig med ønsker om hjælp. Den har vist sig ikke at holde stik. Dermed er der fortsat et stort antal studerende med behov for hjælp, der ikke søger den eller ikke søger den de steder, hvor den mest oplagt er tilgængelig.

Det har vist sig vanskeligt – og er måske også urealistisk – at skabe et 'centrum', hvor studerende med behov for hjælp kan søge den. Selv om en 'alliance for et bedre studieliv' i sin tilbudsvifte kan imødekomme de fleste studerendes umiddelbare behov for hjælp vil en sådan alliance fortsat være én blandt overvældende mange, der forsøger at kommunikere tilbud til de studerende. I den forbindelse bør det dog også nævnes, at det i samarbejdet har vist sig udfordrende at nå enighed om, hvad der aktuelt er bedst for de studerende, og hvordan dette skulle kommunikeres. Dette beror både på forskellige anskuelser af samme problemstillinger og på, at arbejdet har skullet gennemføres inden for en kort tidsramme.

Erfaringer/læringspunkter

Samarbejdet mellem Studenterrådgivningen, headspace, Ventilen og SR-Bistand har betydet, at organisationerne er blevet væsentligt klogere på hinandens tilbud og vidensområder og derved mere umiddelbart kan viderehenvise studerende til det tilbud, der aktuelt er bedst for den studerende. Endvidere er vilkårene for bilaterale samarbejder styrket. Men i den konstruktion, der blev skabt i projektperioden, kan SRG ikke anbefale en fortsættelse af alliancen.

3. Aktiviteter og effekter vedr. initiativ 2

Initiativet indebærer en opsøgende indsats fra studievejledningen målrettet studerende, som er i en udsat og sårbar position som følge af Covid-19. På baggrund af den politiske aftale har UFM og SRG i fællesskab præciseret målgruppen for den opsøgende indsats. Målgruppen er studerende, som er faldet fra deres uddannelse efter medio marts 2020 samt studerende, som vurderes at være frafaldstruede (operationaliseret i det følgende).

Det følger af den politisk aftale, at SRG udmønter midlerne (2 mio. kr.) til studievejledningen på de uddannelsesinstitutioner, som deltager, og at SRG desuden er ansvarlig for at koordinere og samle op på den opsøgende indsats.

I det følgende er beskrevet:

- Udmøntning af initiativet
- Resultater og erfaringer

3.1 Udmøntning af initiativet

Arbejde med initiativet har været opdelt i tre faser

- Fase 1: Invitere institutioner, udarbejde materiale og lave organisering, som understøtter studievejledningernes opsøgende indsats
- Fase 2: Studievejledningerne kontakter og hjælper sårbare og udsatte studerende. SRG understøtter deres arbejde.
- Fase 3: Opsamling og evaluering

Fase 1 (maj – juni 2020)

SRG har inviteret studievejledningerne på alle landets institutioner til at deltage i initiativet.

Ud af i alt 42 videregående uddannelsesinstitutioner i Danmark valgte 34 institutioner at deltage i indsatsen – bredt repræsenteret på tværs af erhvervsakademier, professionshøjskoler, universiteter samt maritime og kunstneriske uddannelser (se oversigt i bilag 6). De 2 mio. kr. er fordelt mellem de 34 institutioner efter en model, som tager højde for studenterpopulationen på de enkelte institutioner⁴.

Ikke alle institutioner var fuldt repræsenterede for hele institutionen, men deltog fx med enkelte institutter, fakulteter eller uddannelser. Dem der ikke ønskede at deltage vurderede f.eks., at de selv var i gang med lignende tiltag selv, at de var få studerende til, at det gav mening at lave særegen indsats, eller at opgaven ville blive for krævende i en i forvejen krævende arbejdsperiode. Det var højt prioriteret for SRG at få så mange deltagende institutioner med som muligt i indsatsen samt at fastholde samarbejdet, når opgaven virkede svær overkommelig. SRG har afholdt fælles dialogmøder for at skabe engagement og fælles fodslag.

For at understøtte studievejledningernes opsøgende indsats har SRG bl.a. tilvejebragt følgende materiale (indholdet er kvalificeret i dialog med en sparringsgruppe med repræsentanter fra de deltagende studievejledninger):

- Drejebog til indikatorbaseret identifikation af frafaldstruede studerende (bilag 7)
  - Guide til, hvordan institutioner kan identificere potentielt frafaldstruede studerende med udgangspunkt i administrative data og data fra læringsplatforme
- Samtaleguide til brug for studievejledere i den opsøgende kontakt til studerende (se bilag 8)
- Oversigt over støtteaktører til brug for studievejledere (bilag 9)

Fase 2 (juni – november 2020)

De enkelte studievejledningerne har haft stor frihed i forhold til tilrettelæggelsen af arbejdet. SRG har dog forsøgt at få studievejledningerne til at arbejde efter følgende fremgangsmåde:

- Juni: Studievejledningerne identificerer og kontakter frafaldne studerende
- Juli - august: Studievejledningerne udvælger identifikationsfaktorer på frafaldstruede studerende og identificerer pågældende studerende.
- August - november: Studievejledere kontakter frafaldstruede studerende med henblik på hjælp

---

⁴ Modellen indebærer, at 1 mio. fordeles ligeligt mellem de deltagende institutioner, mens 1 mio. fordeles forholdsmæssigt efter antallet af studerende på de enkelte institutioner.

SRG har måttet erfare, at studievejledninger i mange tilfælde i juni ikke kontaktede studerende, som er droppet ud af uddannelsen siden medio marts (frafaldne). Det skyldes flere forhold, hvoraf følgende er værd at fremhæve:

- Studievejledningerne havde allerede været i kontakt med de frafaldne studerende som led i deres normale opgavevaretagelse (og kunne i den forbindelse konstatere, at frafaldet skyldtes modne faglige overvejelser snarere end mistriivsel)
- Lokal praksis i forhold til persondataregler umuliggjorde behandling af personoplysninger – herunder kontaktoplysninger – hos studerende, som er udskrevet af uddannelsen.⁵
- Arbejdspres og manglende ressourcer til at løfte opgaven

Fase 3 (november - januar)

SRG har indsamlet erfaringer via et spørgeskema blandt studievejledningerne på de deltagende institutioner. Derudover er der også indsamlet erfaringer via de løbende dialogmøder mellem SRG og studievejledningerne.

3.2 Resultater og erfaringer

SRG vurderer, at resultaterne af den opsøgende indsats vedrører to forhold, hvoraf det første er det primære formål med den opsøgende indsats mens den anden forventes på sigt at føre til en bedre støtte til udsatte og sårbare studerende:

- Kontakt og hjælp til frafaldne og frafaldstruede studerende
- Ændrede prioriteter og arbejdsgange hos studievejledningerne

Kontakt og hjælp til frafaldne og frafaldstruede studerende

SRG vurderer, at følgende er værd at fremhæve:

- På tværs af de 34 deltagende institutioner er ca. 9.500 blevet kontaktet, enten fordi de var droppet ud af uddannelsen siden medio marts eller fordi studievejledningen vurderede, at de var frafaldstruede. Disse studerende er blevet kontaktet enten på mail, telefon eller begge dele.
- I nogle tilfælde er det ikke lykkedes studievejledningerne at komme i kontakt med de studerende (selv efter flere forsøg). I andre tilfælde har de studerende vist sig ikke at have behov for hjælp. I alt har studievejledningerne ydet hjælp og vejledning til ca. 6.500 studerende.
- SRG er ikke i stand til at vurdere, om alle frafaldne og frafaldstruede på de deltagende institutioner er blevet kontaktet. Det er dog rimeligt at antage, at antallet af frafaldne (siden medio marts 2020) og frafaldstruede studerende på de deltagende institutioner er større end antallet af studerende, som er blevet kontaktet (jf. bl.a. studievejledningernes forbehold beskrevet ovenfor)

Ændringer hos studievejledninger i form af erkendelser, prioriteter og arbejdsgange:

SRG vurderer, at den opsøgende vejledningsindsats:

- har en positiv effekt i forhold til de studerende studerendes tilhørsfølelse til uddannelsen – stort set uden undtagelser er de studerende glade for at blive kontaktet uopfordret
- er en måde at skabe kontakt til studerende, der ikke selv ville have rakt ud efter hjælp – men som havde brug for den
- giver institutionen værdifuld viden om udfordringer og forbedringsmuligheder på uddannelsen set fra de studerendes side

---

⁵ SRG har – efter dialog med egen DPO – orienteret de deltagende studievejledninger om, at GDPR ikke i sig selv forhindrer kontakt til udskrevne studerende, men at institutionens lokale fortolkning og praksis har forrang.

- kan styrke samarbejde og gensidig forståelse på tværs af medarbejdergrupper på institutionerne, blandt andet fordi studievejledere og undervisere ofte er nødt til at tale sammen om, hvilke studerende, der kan være i risiko for frafald
- har kvalificeret studievejlederenes bevidsthed om og tilgange til identifikation af sårbare studerende, herunder frafaldstruede
- synliggør værdien af systematisk at indsamle viden om, hvorfor nogle studerende forlader uddannelsen
- kan bidrage til en kulturændring, hvor flere studievejledninger arbejder med nye og innovative måder til at hjælpe studerende, som har behov for, men ikke aktivt søger hjælp

Erfaringer/læringspunkter

SRG vurderer, at det er særdeles tilfredsstillende, at det har været muligt at etablere samarbejde med studievejledere ved 34 (ud af 42) videregående uddannelsesinstitutioner.

Erfaringerne med at række ud og aktivt tage telefonisk kontakt til studerende, der vurderes at være i en sårbar eller udsat situation under COVID-19 har været gode. Alle antagelser om at de studerende kunne fortolke henvendelserne som en uønsket overbelysning fra uddannelsesinstitutionens side og derfor kunne reagere negativt er empirisk blevet afkræftet. De studerende har tvært imod udtrykt taknemmelighed for, at institutionen kerer sig om dem som mere end et studienummer – også studerende, der gav udtryk for at de havde det fint og ikke var i behov for hjælp.

En række institutioner kunne konstatere at deres samtykkeerklæringer kun gjorde det muligt at kontakte studerende, der var indskrevet. Således vurderede de ikke at have GDPR- hjemmel til at kontakte frafaldne studerende, der jo pr. definition var udskrevet. Fra de institutioner, der har hjemmel til at kontakte frafaldne studerende kunne vi registrere et massivt vejledningsbehov i særligt denne gruppe. SRG anbefaler derfor, at UFM – i dialog med institutionerne – sætter fokus på behovet for at få feedback fra og yde støtte til studerende, som dropper ud af uddannelsen. Den konkrete praksis skal fastsættes lokalt på institutionen i overensstemmelse med gældende persondataregler. Hvis kontakten til de frafaldne studerende først sker efter formel udskrivning, kan der være behov for at undersøge om lokale retningslinjer for brug af persondata i tilstrækkelig grad understøtter arbejdet med at kontakte og tilbyde hjælp til frafaldne.

Generelt må det konstateres, at infrastrukturen for en national indsats, der ønsker særligt at adressere sårbare og udsatte studerende er udfordret af meget forskelligrettede praksisser mellem institutioner, men også inden for samme institution. Det har i praksis betydet, at kun et fåtal af institutionerne på forhånd havde defineret, hvordan de, som del af samarbejdet, kan afgrænse og identificere sårbare og udsatte studerende.

SRG vil ikke argumentere for en harmonisering af institutionernes organisering og arbejdstilrettelæggelse, og således anfægte deres autonomi. Af hensyn til trivselsfremme vurderer SRG dog, at institutionerne med fordel kan dele viden om og erfaringer med at identificere og hjælpe studerende, som er i en sårbar position. I den forbindelse vurderer SRG, at der er perspektiv i at kigge nærmere på, hvordan man i det arbejde kan trække på tilgængelige data, og hvordan dialogen mellem studievejledere og undervisere styrkes.

4. Oversigt over bilag

Bilag 1: Aktstykke

Bilag 2: Tendenser i mistrivsel under Covid-19

Bilag 3: Indhold af kommunikationskampagne ang. Alliance for et bedre studieliv

Bilag 4: Ang. peer-to-peer-indsatser

Bilag 5: Uddrag fra evalueringer af workshops til undervisere om online/blended undervisning

Bilag 6: Oversigt over institutioner, som deltager i en opsøgende indsats

Bilag 7: Drejebog til indikatorbaseret identifikation af frafaldstruede studerende

Bilag 8: Samtaleguide til brug for studievejledere i den opsøgende kontakt til studerende

Bilag 9: Oversigt over støtteaktører til brug for studievejledere